

Otevřený dopis na podporu fungování služeb snižující rizika u lidí, kteří užívají drogy rizikovým způsobem

Kontaktní centrum Stage 5 na Praze 5, které provozuje organizace Progressive, je v ohrožení, dokonce nyní muselo uzavřít na 14 dní provoz. Obáváme se, že jakékoliv další omezení či přerušování provozu této služby bude mít významné negativní dopady na veřejné zdraví.

Podporujeme práci našich kolegů a žádáme, aby všichni relevantní zástupci veřejné správy učinili vše pro zachování této důležité služby.

V Praze je odhadem 12 600 lidí užívajících drogy rizikově. Velká část z nich je v kontaktu s různými službami. Míra injekčního užívání drog mezi lidmi užívajícími drogy rizikově je vysoká, lidé užívající drogy injekčně tvoří dlouhodobě kolem 90 % všech klientů v kontaktu s nízkoprahovými programy (Výroční zpráva RVKPP, 2019). Díky tomuto vysokému pokrytí jsou schopni zajistit dostatečnou ochranu veřejného zdraví, tedy především nízkou prevalenci HCV, HIV a dalších infekčních chorob.

Cílem a smyslem práce v Kontaktních centrech je minimalizace škod, předcházení šíření infekčních chorob a motivace klientů ke změně životního stylu. K tomu je však zásadní udržet kontakt s co největším počtem uživatelů, jen tak lze totiž efektivně chránit celou společnost! V Praze však fungují pouze další dvě kontaktní centra. I proto je Stage 5 velmi důležitou službu v celé síti služeb v Praze.

Progressive o.p.s. funguje od roku 2003 a jejich Kontaktní centrum Stage 5 se stará o cca 1 500 klientů (Výroční zpráva Progressive, 2019). Jejich klientelu tvoří primárně injekční uživatelé návykových látek s mnohočetnými potížemi v různých oblastech života. Lokalita kde Stage 5 provozuje kontaktní centrum je místem s větší kumulací sociálně patologických jevů. Bylo tomu tak i před rokem 2009, kdy zařízení začalo fungovat, a je tomu tak doposud. Uzavřením takového provozu se situace nezmění, sociálně patologické jevy zůstanou a pravděpodobně budou naopak eskalovat.

Otevřená drogová scéna byla na Praze 5 posledních 25 let. I proto není vůbec překvapivé, že ze 3 kontaktních center jsou na Praze 5 dvě. Důvodem, proč je zde drogová scéna však není přítomnost nízkoprahových programů. Síť služeb pro potřebné vždy vzniká jako reakce na problém. Služby tedy reagují a řeší důsledky společenských problémů, ale nevytváří je! Umístění služeb je tedy do značné míry společenskou zakázkou a tato centra musí být tam, kam klienti dorazí, jinak by neměla smysl. Umístění je však i věcí strategie, politiky a systému komunitní péče. Politická reprezentace jednotlivých městských částí a MHMP se musí společně dohodnout, kde tato centra budou, jak se obce společně s poskytovateli služeb budou o okolí center starat.

To, že v Praze chybí nízkoprahová zařízení pro lidi, kteří užívají drogy rizikovým způsobem je veřejně známé již mnoho let. Příkladem dobré praxe ze zahraničí je, že ve velkých městech je na každých 100 000 obyvatel jedno kontaktní centrum.

Není náhodou, že se téma bezdomovectví a drog objeví vždy před volbami. Bohužel je to vždy v duchu: musíme ty špatné, špinavé, ošklivé někam odsunout. To ale jen přispívá k šíření nenávisti a stigmatizaci osob s duševním onemocněním – závislostí. Pojďme začít znovu. Pojďme s tím něco společně udělat a hledat optimální řešení. Nebude vždy nejlepší pro všechny, ale může být pro všechny dobré.

SANANIM, Praha